

การจัดการความรู้เกี่ยวกับแบตเตอรี่

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๗

ครั้งที่ ๗ ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

โดย นายสมพงษ์ กงภูธร ตำแหน่ง นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการ
ฝ่ายบริหารการจัดเก็บภาษี

นิยามของแบตเตอรี่

แบตเตอรี่

คือ อุปกรณ์ที่บรรจุพลังงานไฟฟ้า ในรูปของพลังงานเคมี แล้วจ่ายเป็นพลังงานไฟฟ้ากระแสตรงออกไปใช้งาน ประเภทของแบตเตอรี่

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. แบตเตอรี่แห้ง (Dry Cell)
2. แบตเตอรี่น้ำ (Storage Battery)

ประเภทของแบตเตอรี่

1. แบตเตอรี่แห้ง (Dry Cell)

มีคุณสมบัติในการให้กำเนิดพลังงานไฟฟ้ากระแสตรงที่ได้จากการแปลงผันพลังงาน โดยกระบวนการเคมีไฟฟ้า เมื่อใช้งานจนหมดหรือพลังงานไฟฟ้าหมดมักต้องทิ้งไป ไม่สามารถนำไปบรรจุไฟฟ้ากลับให้เต็มใหม่ได้
เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่คอมพิวเตอร์ แบตเตอรี่มือถือ มีทั้งใช้แล้วทิ้ง และสามารถนำมาบรรจุไฟฟ้าใหม่ (Recharge) ได้

ประเภทของแบตเตอรี่

2. แบตเตอรี่น้ำ (Storage Battery)

มีคุณสมบัติในการใช้งาน คือ เมื่อใช้แบตเตอรี่พลังงานเคมี ภาพในแบตเตอรี่จะเปลี่ยนแปลงจ่ายกระแสไฟตรงออกมา และเมื่อใช้งานจนไฟฟ้าหมดหรือเลิกใช้งาน สามารถนำแบตเตอรี่ไปบรรจุไฟฟ้าเพิ่มเติมได้ เพื่อปรับสภาพทางเคมีให้กลับสู่สภาพเดิมได้ หรือสามารถใช้งานแบตเตอรี่กลับไปกลับ มาได้เป็นเวลานาน จนกว่าแบตเตอรี่น้ำนั้นจะเสื่อมสภาพ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ แบตเตอรี่รถจักรยานยนต์ แบตเตอรี่เรือยนต์

มาตรฐาน มอก. เลขที่ 2217-2548

เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความปลอดภัยต่อผู้ใช้งาน เช่น

- การระบายความดันภายในส่วนเกิน
- การป้องกันการแตกร้าว
- การระเบิดและการติดไฟ
- ฉนวนต้องสามารถทนต่อกระแสไฟฟ้าและอุณหภูมิที่สูงเกินปกติ

ผู้จำหน่ายแบตเตอรี่จะต้องตรวจสอบสินค้า เช่น

แสดงเครื่องหมายมาตรฐาน ชื่อผู้ทำ/นำเข้าแล้วแต่กรณี ให้สังเกตแบตเตอรี่ที่ได้มาตรฐาน จะมีสัญลักษณ์ มอก. และกล่องแบตเตอรี่จะมีชื่อผู้ผลิต/ผู้นำเข้า

หากไม่มีหรือตัวอักษรดูจาง หรือแปลกๆ อาจเป็นของปลอมได้

มาตรฐาน มอก. เลขที่ 2217-2548

ความผิดตามกฎหมาย :

1. หากผู้ผลิต / นำเข้า ฝ่าฝืนนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาต
มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 ล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
2. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน
มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับตั้งแต่ 5,000 – 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โดยมาตรฐานดังกล่าว ไม่ครอบคลุมถึงแบตเตอรี่ที่ติดมากับตัวเครื่อง ไม่อยู่ในอำนาจควบคุมของสมอ.

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

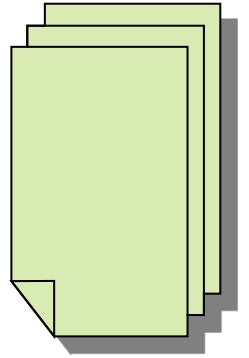

1. ผู้ประกอบอุตสาหกรรม

2. ผู้นำเข้าซึ่งสินค้า

3. ผู้ยื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด
(ผู้กระทำความผิดตาม ม.161,ม.162 (ม163))

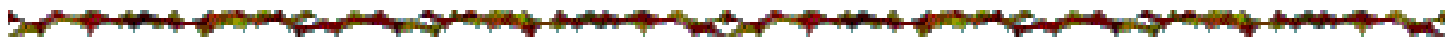
การจดทะเบียน

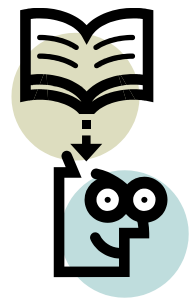
ให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรม หรือผู้ประกอบการ ยื่นคำขอจดทะเบียน
สรรพสามิต (ภาษ.01 - 04) ภายใน 30 วัน ก่อนวันเริ่มผลิตสินค้า

เอกสารหลักฐาน

1. สำเนาทะเบียนบ้านของโรงอุตสาหกรรม หรือ สำเนาสัญญาเช่า
2. แผนที่ตั้งโรงอุตสาหกรรม โดยสังเขป
3. สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ยื่นคำขอ
4. สำเนาหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์ (ที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน)
5. หนังสือมอบอำนาจ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ
6. สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี)
7. กรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือ คณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลให้แนบ
สำเนาจัดตั้งหุ้นส่วนแทน

แบบฟอร์ม

จดทะเบียนสรรพสามิต

- ภษ.01-04 คำขอจดทะเบียนสรรพสามิต
- ภษ.01-05 คำขอรับใบแทนใบทะเบียนสรรพสามิต คำขอย้ายหรือเลิก หรือโอนกิจการ โรงอุตสาหกรรมหรือสถานบริการ

แจ้งราคาขาย ณ โรงอุตสาหกรรม

- ภษ.01-44 แบบแจ้งราคาขาย พร้อมโครงสร้างราคาขาย

งบเดือนต่าง ๆ

- ภษ.01-42 งบเดือนแสดงรายการเกี่ยวกับวัตถุดิบ การผลิต การจำหน่ายและยอด คงเหลือสินค้า

การชำระภาษีสรรพสามิต

- ภษ.01-12 แบบรายการภาษีสรรพสามิต
- ภษ.01-15 คำขอชำระภาษีภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนที่นำสินค้าออกจาก โรงอุตสาหกรรม หรือ คลังสินค้าทัณฑ์

ตัวอย่าง คำขอจดทะเบียนสรรพสามิต (ภษ. 01-04)

กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง
คำขอจดทะเบียนสรรพสามิต
ตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต
พ.ศ. 2527

สำหรับเจ้าพนักงาน
ทะเบียนรับเลขที่.....
วัน เดือน ปี ที่รับ.....
เจ้าพนักงานผู้รับ.....

เรียน อธิบดีกรมสรรพสามิต สรรพสามิตจังหวัด

ชื่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรม/ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการ.....
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร.....
 บุคคลธรรมดา : บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่..... ออกให้ ณ ที่ว่าการอำเภอ/เขต.....
 นิติบุคคล : เลขทะเบียนนิติบุคคลที่..... เมื่อวันที่.....
ที่อยู่/ที่ตั้งสำนักงานเลขที่..... ตระกูล/ชื่อย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

สถานที่ผลิตสินค้า/สถานประกอบการบริการ

ชื่อ.....	วันเริ่มผลิตสินค้า/บริการ/ก.ม. ใช้นับถึง.....
สถานที่ตั้งเลขที่..... หมู่ที่.....	ในวันจดทะเบียนมี :
ตระกูล/ชื่อย..... ถนน.....	(1) เงินทุน..... บาท
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....	(2) กำลังการผลิตสินค้า/บริการ/ต่อเดือน.....
จังหวัด.....	(3) คิดเป็นมูลค่าสินค้า/บริการ/ทั้งสิ้น..... บาท
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....	(4) ลูกจ้าง..... คน

ประเภทสินค้า/บริการ ตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต

ประเภทสินค้า/บริการ	รายการสินค้าที่ผลิต/บริการ

เอกสารที่แนบมาพร้อมกับคำขอจดทะเบียนสรรพสามิต

- สำเนาทะเบียนบ้าน แผนที่ตั้งของโรงอุตสาหกรรมหรือสถานบริการ จำนวน..... แผ่น
- หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ของสถานที่ที่ขอจดทะเบียนสรรพสามิตหรือหนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ จำนวน..... แผ่น
- สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ยื่นคำขอ จำนวน..... แผ่น
- สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี) จำนวน..... แผ่น
- สำเนาหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์ (ที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน) จำนวน..... แผ่น
- หนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ จำนวน..... แผ่น

ลงชื่อ..... ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม/ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการ
(.....) ผู้รับมอบอำนาจ
วันที่.....

สำหรับเจ้าพนักงาน

ความเห็นเจ้าหน้าที่	คำสั่ง	ใบทะเบียนสรรพสามิตเลขที่
เห็นควรรับจดทะเบียนได้	อนุญาต	ออกเมื่อวันที่..... (ลงชื่อ)..... เจ้าพนักงาน

ตัวอย่าง คำขอรับใบแทนใบทะเบียนสรรพสามิต (ภษ. 01-05)

กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง
คำขอรับใบแทนใบทะเบียนสรรพสามิต
คำขอย้ายหรือเลิกหรือโอนกิจการโรงอุตสาหกรรมหรือสถานบริการ
ตามมาตรา 29, 30, 31 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต
พ.ศ. 2527

สำหรับเจ้าพนักงาน
ทะเบียนรับเลขที่.....
วัน เดือน ปี ที่รับ.....
เจ้าพนักงานผู้รับ.....

เรียน อธิบดีกรมสรรพสามิต สรรพสามิตจังหวัด

ชื่อผู้ประกอบการ..... ชื่อโรงอุตสาหกรรม.....
ชื่อผู้ประกอบการสถานบริการ..... ชื่อสถานบริการ.....
เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร..... ทะเบียนสรรพสามิตเลขที่.....
สถานที่ตั้งเลขที่..... หมู่ที่..... ตระกูล/ชื่อย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

มีความประสงค์ :

- ขอรับใบแทนใบทะเบียนสรรพสามิต ใบทะเบียนสรรพสามิตชำรุดในสาระสำคัญ ใบทะเบียนสรรพสามิตสูญหาย
 ขอย้ายโรงอุตสาหกรรม/สถานบริการ ไปอยู่เลขที่..... หมู่ที่..... ตระกูล/ชื่อย.....
ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
 ขอเลิกกิจการในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
 ขอโอนกิจการให้แก่..... เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร.....
อยู่เลขที่..... ตระกูล/ชื่อย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
ในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ในวันขอเลิกหรือโอนกิจการมี :

- ภาษีสรรพสามิตค้างชำระตามบัญชีแนบ..... บาท
- สินค้าที่ชำระภาษีแล้วแต่ยังไม่ได้นำออกจากโรงอุตสาหกรรมตามบัญชีแนบ..... บาท
- สินค้าที่ยังไม่ได้ชำระภาษีตามบัญชีแนบ..... บาท
- สินค้าที่อยู่ในคลังสินค้าที่นับจกบนตามบัญชีแนบ..... บาท

เอกสารแนบที่ยื่นพร้อมคำขอ

- ใบทะเบียนสรรพสามิตที่ชำรุดหรือหลักฐานการแจ้งความที่เจ้าหน้าที่ตำรวจออกให้ (กรณีขอรับใบแทน) จำนวน..... แผ่น
 - หนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับมอบอำนาจ จำนวน..... แผ่น
 - สำเนาหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์ (ที่ออกให้ไม่เกิน 6 เดือน) จำนวน..... แผ่น
 - บัญชีรายละเอียดวัตถุผลิต สินค้าระหว่างผลิต สินค้าสำเร็จรูป และบัญชีรายการค้างชำระภาษี (กรณีขอย้ายหรือโอนหรือเลิกกิจการ) จำนวน..... แผ่น
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการข้างต้นที่ยื่นมานี้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ..... ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม/ผู้ประกอบการกิจการสถานบริการ
(.....)
วันที่.....

แบบฟอร์มขอยกเว้นภาษี คื่นภาษี และลดหย่อนภาษีสรรพสามิต

- ภาษ.01-28 แบบคำขอยกเว้นหรือคื่นภาษี สำหรับสินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร หรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากร
- ภาษ.01-28/1 แบบคำขอยกเว้น สำหรับสินค้าที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำเข้าไปในเขตปลอดอากร โดยจะนำไปเก็บไว้ที่สถานที่เก็บสินค้า
- ภาษ.01-29 แบบรายการวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการผลิตสินค้าที่จะขอลดหย่อนภาษีสรรพสามิต
- ภาษ.01-30 แบบคำขอหักลดหย่อนภาษีสรรพสามิต สำหรับวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการผลิตสินค้า
- ภาษ.01-34 คำขอยกเว้นหรือคื่นภาษีสรรพสามิตตามมาตรา 102 (1) และ (2)
- ภาษ.01-37 คำขอและการอนุญาตทำลายสินค้าที่เสียหาย หรือเสื่อมคุณภาพจนใช้การไม่ได้
- ภาษ.01-38 รายการสินค้าที่เสียหายหรือเสื่อมคุณภาพจนใช้การไม่ได้
- ภาษ.01-39 คำขอรับคื่นภาษีสำหรับสินค้าที่เสียหายหรือเสื่อมคุณภาพจนใช้การไม่ได้

พิกัดอัตราภาษีเบตเตอร์ (ตอนที่ 8)

ประเภท ที่	รายการ	อัตราภาษี		อัตราที่จัดเก็บในปัจจุบัน	
		อัตราสูงสุดที่จัดเก็บ		อัตราที่จัดเก็บในปัจจุบัน	
		ตามมูลค่า	ตาม ปริมาณ	ตามมูลค่า	ตามปริมาณ
		(ร้อยละ)	(บาท)	(ร้อยละ)	(บาท)
08.90	(4) เบตเตอร์				
	(4.1) เบตเตอร์	30	-	10	-
	(4.2) เบตเตอร์ ที่ใช้ วัตถุดิบหรือส่วนประกอบ ในการผลิตจากเบตเตอร์ ที่ได้เสียภาษีสรรพสามิต	30	-	5	-

วิธีการคำนวณภาษีเบตเตอร์

วิธีการคำนวณภาษีสรรพสามิต แบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีที่ผลิตในประเทศ
2. กรณีนำเข้าจากต่างประเทศ

กรณีที่ผลิตในประเทศ

ตัวอย่างการคำนวณภาษีแบบรวมใน	
ภาษีสรรพสามิต	= มูลค่า x อัตราภาษี
	= (ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม + ภาษีสรรพสามิต + อัตราภาษีเพื่อมหาดไทย) x อัตราภาษี
	= ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม x อัตราภาษี 1 - (1.1 x อัตราภาษี)

ตัวอย่างการคำนวณภาษี

บริษัท วรา จำกัด จำหน่ายเบตเตอร์ จำนวน 40 ลูก ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม (รวมภาษีสรรพสามิตและภาษีเพื่อกระทรวงมหาดไทย) ลูกละ 150 บาท อัตราภาษีสรรพสามิตตามมูลค่าร้อยละ 10

วิธีการคำนวณ	
ภาษีสรรพสามิต	= มูลค่า x อัตราภาษี
	= (40 x 150) x 10/100
	= 600 บาท

พร้อมด้วยภาษีเก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทยร้อยละ 10 ของค่าภาษี = 60 บาท รวมภาษีที่ต้องชำระ = 660 บาท

กรณีที่เกิดในประเทศ

ตัวอย่างการคำนวณภาษีแบบแยกนอก

ภาษีสรรพสามิต	= ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม × อัตราภาษี 1 - (1.1 × อัตราภาษี)
---------------	---

ตัวอย่างการคำนวณภาษี

บริษัท วรา จำกัด จำหน่ายแบตเตอรี่ จำนวน 40 ลูก ลูกละ 150 บาท (ราคาต้นทุน + กำไรที่ยังไม่ได้รวมภาษีสรรพสามิต) อัตราภาษีสรรพสามิตตามมูลค้ำร้อยละ 10

วิธีการคำนวณ

ภาษีสรรพสามิต	= ราคาขาย ณ โรงงานอุตสาหกรรม × อัตราภาษี 1 - (1.1 × อัตราภาษี)
---------------	---

$$= (150 \times 40) \times 0.10$$
$$1 - (1.1 \times 0.10)$$

$$= 674 \text{ บาท}$$

จะต้องชำระภาษีสรรพสามิต = 674 บาท

พร้อมด้วยภาษีเก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทยร้อยละ 10 ของค่าภาษี = 67.4 บาท

รวมภาษีต้องชำระ = 741.40 บาท

กรณีนำเข้าจากต่างประเทศ

ภาษีสรรพสามิต	$= (C.I.F. + \text{อากรขาเข้า} + \text{ภาษีค่าธรรมเนียมอื่นไม่รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่ม}) \times \text{อัตราภาษี}$ $1 - (1.1 \times \text{อัตราภาษี})$
---------------	--

ตัวอย่างการคำนวณภาษี

บริษัท นครจำกัด นำเข้าแบตเตอรี่จำนวน 15,000 ลูก ราคา ซี.ไอ.เอฟ. 420,000 บาท (คือ ราคาสินค้า + ค่าขนส่ง + ค่าประกันภัย) อากรขาเข้า 10,000 บาท อากรพิเศษ 20,000 บาท และอัตราภาษีสรรพสามิตตามมูลค้ำร้อยละ 10

วิธีการคำนวณ

ภาษีสรรพสามิต	$= (420,000 + 10,000 + 20,000)$ $1 - (1.1 \times 10/100)$
---------------	---

$$= 45,000/0.89$$

$$= 50,561.80 \text{ บาท}$$

จะต้องชำระภาษีสรรพสามิต = 50,561.80 บาท

พร้อมด้วยภาษีเก็บเพิ่มเพื่อกระทรวงมหาดไทยร้อยละ 10 ของค่าภาษี = 5,056.18 บาท

รวมภาษีต้องชำระ = 55,617.98 บาท

KM

การจับกุมคดี พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗

แบตเตอร์

นายนภดล หวังเจริญ

นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการ

วิธีสังเกตทางกายภาพว่าแท้หรือเทียม

๑. น้ำหนัก ถ้าคุณเคยใช้ของแท้มาคุณจะรู้เลยว่ามันหนักกว่าเมื่อเทียบกับของปลอม
๒. โครงแบบหล่อมาไม่เรียบร้อย
๓. สำหรับแบตเตอรี่รุ่นใหม่ ๆ นั้น จะมีสติ๊กเกอร์ดังรูป ถ้าของปลอมจะมีสีที่ออกสีทองแดง แต่ของแท้สีจะออกเป็นสีแบบสีโค้ก สีจะเข้ม ดูจากรูปนี้ได้เลย ขวา คือ ของปลอม ทางซ้ายเป็นของแท้ ดูสิว่ามีอะไรผิดสังเกตบ้าง

จุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนของแบตเตอรี่ คือ

๑. แบตจะถูกหล่อและอัดขึ้นรูปมาทั้งก้อนโดยที่จะมีขั้วแบบสำเร็จรูปมาแล้ว
๒. ไม่ต้องมีแผงวงจรจ่ายไฟและไม่ต้องมีการโยงสาย (ก็มันหล่อสำเร็จและทำขั้วมาแล้ว เหมือน แบตรถยนต์ นะแหละ)
๓. น้ำหนักจะมาก
๔. มีการอัดปิดหัวปิดท้ายมาอย่างแน่นหนาแกะไม่ได้
๕. มีบอกยี่ห้อผู้ผลิตและรหัสต่างๆ ซึ่ง แบตโนเกียส่วนใหญ่จะจ้างบริษัท Panasonic ทำให้ ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนเลย

สินค้าเบตเตอร์อยู่ใน พ.ร.บ.พิกัดอัตราภาษี

สรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗

ตอนที่ ๘

สินค้าอื่น ๆ (๔)

อัตราตามมูลค่า ร้อยละ ๓๐

และตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องลดอัตรา

และยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๔๒) ลงวันที่

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ กำหนดอัตราตามมูลค่า

ร้อยละ ๑๐

แบตเตอรี่เสียภาษีสรรพสามิต ในอัตรา
ร้อยละ ๑๐ ของราคาขาย ณ
โรงอุตสาหกรรม

อำนาจการจับกุม

สำหรับอำนาจของเจ้าพนักงานสรรพสามิต ที่
เกี่ยวกับการจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายที่
ใช้ในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตนั้น มิได้กำหนดไว้
อย่างชัดเจน ดังนั้น จึงต้องอาศัยอำนาจตาม
กฎหมายหลักที่ให้อำนาจการจับกุมไว้ คือ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สำหรับอำนาจของ เจ้าพนักงานสรรพสามิต และ
พนักงานเจ้าหน้าที่ นั้น กฎหมายฉบับนี้มี
เจตนารมณ์ที่จะกำหนดให้อำนาจหน้าที่ของทั้งสอง
ตำแหน่งนี้มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ใน
ด้านการตรวจค้น ซึ่งเจ้าพนักงานสรรพสามิตจะเข้าไป
ตรวจค้นสถานที่ได้ จะต้องได้รับหนังสือให้เข้าตรวจค้น
จากอธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น ไม่สามารถเข้า
ไปตรวจค้นได้เอง ตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๕ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่า มีการหลีกเลียงภาษีให้
อธิบดีมีอำนาจเข้าไป หรือออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้
เจ้าพนักงานสรรพสามิตเข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะ
ใด ๆ เพื่อทำการตรวจค้น ยึดหรืออายัดบัญชีเอกสารหรือ
หลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือสันนิษฐานว่าเกี่ยวข้องกับภาษี
ที่จะต้องเสียได้ทั่วราชอาณาจักร

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือสรรพสามิตจังหวัดมีอำนาจ
เช่นเดียวกับอธิบดีตามวรรคหนึ่ง สำหรับในเขตท้องที่
จังหวัดนั้น

การทำกรตรวจรรคหนึ่งหรือวรรคสอง
ต้องทำในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึง
พระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ
ของผู้ประกอบกิจการนั้น เว้นแต่การตรวจค้น
ยึดหรืออายัดในเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ
จะกระทำต่อไปก็ได้

แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถใช้อำนาจเข้า
ตรวจค้นได้ด้วยตนเอง แต่จะต้องแสดงบัตร
ประจำตัวก่อนทำการตรวจค้นทุกครั้ง
ตามมาตรา ๑๑๘

มาตรา ๑๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในโรงอุตสาหกรรมหรือคลังสินค้าที่เกณฑ์บนหรือสถานบริการ ในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) คั่นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือมีสินค้าที่หลีกเลี่ยงการเสียภาษีชุกซ่อนอยู่ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เว้นแต่การคั่นในเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปก็ได้ หรือในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง เมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายแล้วจะคั่นในเวลาใดก็ได้

ในการตรวจค้นสถานที่ตามมาตรา ๑๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเคยได้มีคำวินิจฉัยไว้ว่าสามารถเข้าไปตรวจค้นได้โดยไม่ต้องใช้หมายค้น รายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๖๕ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๒ เช่นเดียวกัน

มาตรา ๑๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

ในเรื่องของการตั้งข้อกล่าวหาตามกฎหมายในหน้าที่
กรมสรรพสามิตนั้น กรมฯ ได้วางแนวทางเพื่อให้การ
ตั้งข้อกล่าวหาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ได้โดย
กำหนดเป็น

คู่มือการตั้งข้อกล่าวหาและบัญชี
รายละเอียดกำหนดอัตราค่าปรับขั้นต่ำ
เอาไว้แล้ว

ผู้กระทำผิดตาม ม. ๑๖๑ (๑)

ข้อหา มีไว้ในครอบครองซึ่งสินค้าโดยรู้ว่าเป็นสินค้า
ที่มีได้เสียภาษี หรือเสียภาษีไม่ครบถ้วน

ผู้กระทำผิดตาม ม. ๑๖๑ (๒)

ข้อหา มีไว้ในครอบครองโดยไม่มีสิทธิโดยชอบด้วย
กฎหมายซึ่งสินค้าที่ได้รับยกเว้นหรือได้รับคืนภาษี
แล้ว

ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองเท่าถึงสิบเท่าของ
ค่าภาษีที่จะต้องเสีย แต่ต้องไม่ต่ำกว่าหนึ่งร้อยบาท

ผู้กระทำผิดตาม ม. ๑๖๒ (๑)

ข้อหา ขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งสินค้าโดยรู้ว่าเป็น
สินค้าที่มีได้เสียภาษี หรือเสียภาษีไม่ครบถ้วน

ผู้กระทำผิดตาม ม. ๑๖๒ (๑)

ข้อหา ขายหรือมีไว้เพื่อขายโดยไม่มีสิทธิโดยชอบ
ด้วยกฎหมายซึ่งสินค้าที่ได้รับยกเว้นหรือได้รับคืน
ภาษีแล้ว

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับตั้งแต่
ห้าเท่าถึงสิบห้าเท่าของค่าภาษีที่จะต้องเสีย แต่ต้อง
ไม่ต่ำกว่าสองร้อยบาท

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗
ในกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการระงับคดีโดย
การเปรียบเทียบคดี อยู่ ๒ ระดับ

(๑) โทษปรับเพียงสถานเดียว หรือโทษจำคุกไม่
เกิน ๑ เดือน ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมี
อำนาจเปรียบเทียบคดี

(๒) โทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ให้
เป็นอำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีทำการ
เปรียบเทียบคดี

เมื่อได้จับกุมแบตเตอรี่ผิดกฎหมายแล้ว มาตรา ๑๖๑
ให้หาราคาเพื่อทำการเปรียบเทียบคดี

ในที่นี้ให้ใช้ราคาท้องตลาด (ส่วนมากใช้ราคาที่
ผู้ครอบครองแจ้ง แต่ละยี่ห้อ และกำลังไฟ ไม่เท่ากัน)

ตัวอย่าง

แบตเตอรี่ปลอม จำนวน ๑๐๐ ก้อน ราคา ก้อน
ละ ๑๐๐ บาท

$$\begin{aligned}\text{จำนวนเงินภาษี} &= \text{ราคา} \times \text{จำนวน} \times \text{อัตราภาษี} \\ &= ๑๐๐ \times ๑๐๐ \times ๑๐/๑๐๐ \\ &= ๑,๐๐๐ \text{ บาท}\end{aligned}$$

เปรียบเทียบปรับ ๒ เท่า ของค่าภาษี แต่ไม่น้อยกว่า
๑๐๐ บาท (ตามคู่มือการตั้งข้อกล่าวหาและบัญชี
รายละเอียดกำหนดอัตราค่าปรับขั้นต่ำ)

$$\text{จำนวนเงินค่าปรับ} = ๑,๐๐๐ \times ๒$$

$$= ๒,๐๐๐ \text{ บาท}$$

ทั้งนี้จะต้องเสียภาษีตามมาตรา ๑๖๓ เพิ่มอีกด้วย

ส่วนการจับกุมแบตเตอรี่ผิดกฎหมายตาม มาตรา ๑๖๒
ให้หาราคาเพื่อทำการเปรียบเทียบคดี
ในที่นี้ให้ใช้ราคาท้องตลาดเช่นกัน แล้วปฏิบัติตาม
มาตรา ๑๓๓ (๒)

มาตรา ๑๓๓ ถ้าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่
ควรได้รับโทษถึงจำคุกหรือไม่ควรถูกฟ้องร้องให้มี
อำนาจเปรียบเทียบ ดังนี้

- (๑) สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ให้เป็นอำนาจของอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
- (๒) สำหรับความผิดที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
 - (ก) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง หรือผู้แทนอธิบดีกรมสรรพสามิตและอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน

(ข) ในเขตจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของ คณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ซึ่งประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน สรรพสามิต จังหวัด และผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดหรือ ผู้แทน

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่ เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

และผู้กระทำความผิดตาม ม. ๑๖๑ และ ๑๖๒
จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๖๓ ด้วย
มาตรา ๑๖๓ ผู้ใดกระทำความผิด ตามมาตรา ๑๖๑ และ
๑๖๒ นอกจากจะได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้แล้ว ให้มี
หน้าที่เสียภาษีสำหรับสินค้านั้นให้ครบถ้วนอีกด้วย
ถ้าผู้นั้นไม่ยอมชำระภาษีภายในเวลาที่พนักงาน
เจ้าหน้าที่กำหนดให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
มีอำนาจสั่งให้นำสินค้านั้นออกขายทอดตลาดได้

การเปรียบเทียบคดีและการตรวจพิสูจน์ของกลาง

โดย

นายสันติ เฟื่องศิริวัฒนกุล
นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการ

สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่อุตรดิตถ์ สาขาเมืองอุตรดิตถ์
UTTARADIT EXCISE AREA OFFICE, CITY BRANCH

การเปรียบเทียบคดี

- ❖ ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดี ตามกฎหมายในหน้าที่กรมสรรพสามิต พ.ศ. 2551

ผู้มีอำนาจการเปรียบเทียบคดีเฉพาะในเขตท้องที่ที่ รับผิดชอบ

- นักวิชาการสรรพสามิตหรือเจ้าพนักงานสรรพสามิต ซึ่งปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา เปรียบเทียบคดีในวงเงินค่าปรับไม่เกิน 100,000 บาท
- นักวิชาการสรรพสามิตหรือเจ้าพนักงานสรรพสามิต ซึ่งปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าฝ่ายกฎหมาย สำหรับสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ที่ไม่มีสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาเมือง เปรียบเทียบคดีในวงเงินค่าปรับไม่เกิน 100,000 บาท
- สรรพสามิตพื้นที่ เปรียบเทียบคดีในวงเงินค่าปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท
- ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค เปรียบเทียบคดีโดยไม่จำกัดวงเงินค่าปรับ

ขั้นตอนการเปรียบเทียบคดี

- เปรียบเทียบคดีตามฐานความผิดตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด
- ตรวจสอบพิสูจน์ของกลาง
- จัดทำสำนวนคดี และ ออกใบเสร็จรับเงิน คดีอาญาเล็กน้อย

เอกสารประกอบการทำสำนวนคดี

- บันทึกการเปรียบเทียบคดี (ส.ส. 2/52)
- บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (ส.ส.2/53)
- คำให้การของผู้กล่าวโทษ (ส.ส.2/54)
- บันทึกการจับ (ส.ส.2/39)
- บัญชีของกลาง (ส.ส.2/4)
- บันทึกการแจ้งสิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา
- คำร้องขอให้เปรียบเทียบคดีตามกฎหมายในหน้าที่กรม
สรรพสามิต

การตรวจพิสูจน์ของกลาง

ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ของกลาง พ.ศ. 2551

ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิสูจน์ของกลาง

- ❖ คดีที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร และทั่วราชอาณาจักร
นักวิชาการสรรพสามิต เจ้าพนักงานสรรพสามิต ส่วนพิสูจน์และจัดการ
ของกลาง สำนักกฎหมาย
- ❖ คดีที่เกิดขึ้นนอกเขตกรุงเทพมหานคร
 - ในเขตท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่
สรรพสามิตพื้นที่ หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย เจ้าพนักงานสรรพสามิต ฝ่าย
กฎหมาย
 - ในเขตท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขา
สรรพสามิตพื้นที่สาขา นักวิชาการสรรพสามิต งานจัดเก็บภาษี

การตรวจพิสูจน์ของกลาง

คดีกระทำผิดกฎหมายในหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่ต้องมีการตรวจพิสูจน์ของกลางให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจพิสูจน์ของกลางท้ายระเบียบ ฯ ส่วนกรณีนอกเหนือจากที่ระบุไว้ถือเป็นคดีที่ไม่ต้อง มีการตรวจพิสูจน์ของกลาง

กรณีแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ

วิธีการตรวจพิสูจน์

- ทำการตรวจพิสูจน์โดยพิจารณาว่าสินค้าของกลางนั้นเสียหายโดยวิธีการ ใด ในอัตราภาษีเท่าใด
- ตรวจสอบพยานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักฐานการนำเข้า ใบอินวอยซ์ หลักฐานการเสียหายของหน่วยงานอื่น หลักฐานการผลิต
- ตรวจสอบว่าสินค้านั้นได้เสียหายโดยถูกต้องครบถ้วนแล้วหรือไม่

กรณีเบตเตอร์โทรศัพท์มือถือ (ต่อ)

กระทำผิดมาตรา 161 (1) มีไว้ในครอบครองซึ่งสินค้าโดยรู้ว่าเป็นสินค้าที่มีได้เสียภาษี
- อัตราโทษ ปรับตั้งแต่ 2 เท่าถึง 10 เท่า ของค่าภาษีที่จะต้องเสีย แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 100 บาท

อัตราโทษที่กำหนดให้ปรับ

- กระทำผิดครั้งแรกปรับ 2 เท่า
- กระทำผิดครั้งที่ 2 ปรับ 5 เท่า
- กระทำผิดครั้งที่ 3 ขึ้นไป ปรับ 10 เท่า

นอกจากจะได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้แล้วให้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับสินค้านั้นด้วย ตามมาตรา

ตัวอย่างการคำนวณค่าปรับ

แบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ จำนวน 200 ก้อน ราคาก้อนละ 200 บาท (มาตรา 132)
อัตราภาษีตามมูลค่าง่ายละ **10**

$$\text{ค่าปรับ} = \frac{200 \times 200 \times 10}{100} = 4,000 \text{ บาท} \times 2 \text{ เท่า} = 8,000 \text{ บาท}$$

เสียภาษีตามมาตรา 163	=	4,000	บาท
10 % เพื่อกระทรวงมหาดไทย	=	400	บาท
รวม	=	4,400	บาท
ค่าปรับ + ภาษี	=	12,400	บาท

ตัวอย่างการตรวจพิสูจน์ของกลาง

ทำการตรวจพิสูจน์ของกลางรายนี้แล้ว ปรากฏว่า ของกลางหมายเลข 1 เป็นแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ ที่ไม่มีเอกสารการชำระภาษี จึงเป็นแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือที่ยังมิได้ชำระภาษีสรรพสามิต จำนวน 200 ก้อน อัตราภาษีตามมูลค่าง่ายละ 10 กรณีของกลางไม่มีราคาขาย ณ โรงอุตสาหกรรม ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 132 แห่ง พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 กำหนดมูลค่าของสินค้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกันตามที่ซื้อขายกันในเวลาที่กระทำความผิด ราคาก้อนละ 200 บาท มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 40,000 บาท เป็นค่าภาษี 4,000 บาท

(ลงชื่อ).....ผู้พิสูจน์